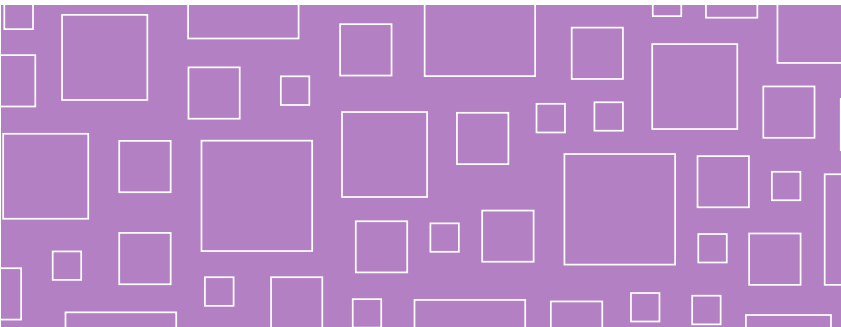

saMBO-ICT

Jaarverslag 2015

Dit jaarverslag is opgesteld als een verantwoording aan de deelnemende en financieel bijdragende instellingen van saMBO-ICT. In het document wordt inhoudelijk verslag gedaan van datgene wat in 2015 onder de vlag van saMBO-ICT is uitgevoerd.

Versiebeheer

Versie	Datum	Opmerkingen
0.1	9 maart 2016	Eerste conceptversie
0.2	16 maart 2016	Conceptversie naar werkoverleg
0.3	23 maart 2016	Opmerkingen verwerkt
0.4	23 maart 2016	Versie naar het bestuur
1.0	20 mei 2016	Versie goedgekeurd door het bestuur

Inhoudsopgave

1	SAMENVATTING	4
2	RELEVANTE THEMA'S IN 2015	5
3	ACTIVITEITEN IN 2015	13
4	PROGRAMMA'S	18
5	COMMUNICATIE	30
6	ORGANISATIE	33
7	FINANCIEEL	35

1 Samenvatting

Dit jaarverslag is opgesteld als een verantwoording aan de deelnemende en financieel bijdragende instellingen van saMBO-ICT. In het document wordt inhoudelijk verslag gedaan van datgene wat het afgelopen jaar onder de vlag van saMBO-ICT is uitgevoerd.

De activiteiten in 2015 waren gebaseerd op het meerjarenplan 2013-2015 van saMBO-ICT. Maar naast dit meerjarenplan is er ook aan nieuwe thema's gewerkt die op dat moment van belang geacht werden, zoals de start van het programma rond Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy.

In 2015 waren er op verschillende terreinen thema's waar saMBO-ICT aandacht aan heeft gegeven. De thema's zijn onder te verdelen in onderwijs, de organisatie van het onderwijs, verantwoording en de IT-functie. Daarmee komen de thema's overeen met de opzet van het meerjarenprogramma van saMBO-ICT.

De activiteiten die saMBO-ICT heeft uitgevoerd hebben onder andere betrekking op conferenties, gebruikersdagen en activiteiten van gebruikersgroepen. Daarnaast zijn er veel bijeenkomsten geweest in het kader van concrete projecten of publicaties of zijn werkgroepen samengekomen. Ten slotte heeft saMBO-ICT zelf geparticipeerd in samenwerkingen.

In 2015 is het project iFoV uitgevoerd via de diverse programmalijnen. Nadruk heeft gelegen op de onderwerpen kwalificatiestructuur en bpv. Op beide thema's zijn diverse publicaties verschenen en zijn er bijeenkomsten geweest. Daarnaast zijn de activiteiten ook gericht op de bewustwording van instellingen en leveranciers over de impact die Focus op Vakmanschap kan hebben op de informatievoorziening.

Naast dit programma is in 2015 verder gewerkt aan het concretiseren en realiseren van de MBOcloud. Enerzijds door het ontwikkelen van een centrale voorziening door Kennisnet en SURF. Aan de andere kant is veel werk gemaakt bij de regie op de markt, via contacten met uitgevers en distributeurs. Maar natuurlijk is er ook weer aandacht gegeven aan de transitie die instellingen door zullen moeten maken om te komen van eigen voorzieningen naar diensten uit de cloud.

In 2015 is het programma Informatiebeveiliging en privacy (IBP) uitgevoerd. Via dit programma is een normenkader opgeleverd dat in 2015 met verschillende stakeholders besproken werd. Ook is er een serie masterclasses aangeboden rondom dit thema. Het kennisniveau van de sector kreeg op deze manier een extra impuls.

Communicatie via verschillende kanalen is essentieel voor saMBO-ICT. Ook in 2015 is elke zes weken een nieuwsbrief uitgebracht. Daarnaast blijven instellingsbezoeken, publicaties en de website belangrijk om als saMBO-ICT zichtbaar te blijven.

Met betrekking tot het vaste personeel is sprake van een stabiele situatie. Daarnaast blijft er flexibel personeel ingezet worden op de programma's iFoV, MBOcloud en IBP.

Op financieel gebied is de structuur voortgezet waarbij saMBO-ICT met de MBO Raad een fiscale eenheid voor de omzetbelasting vormt. In het voorjaar 2016 publiceren wij de jaarrekening.

2 Relevante thema's in 2015

In 2013 is de basis van de activiteiten het meerjarenplan 2013-2015 gelegd. De thema's die in het beleidsplan aan de orde kwamen zijn opgepakt. In de volgende paragrafen zijn de thema's genoemd en is beschreven welke activiteiten rond dat thema zijn uitgevoerd.

2.1 Meerjarenplan 2013-2015 / 2016-2018

Om ook na 2015 een meerjarenplan te hebben is in het najaar van 2015 gewerkt aan de totstandkoming van het nieuwe meerjarenplan van saMBO-ICT voor de periode van 2016-2018.

Centraal staan in dit nieuwe plan de volgende drie thema's:

- MBO in beweging
- Evenwichtige keuzes
- Een nuchtere blik op ICT

Deze drie thema's zijn verwerkt in de verschillen programmalijnen. Het meerjarenplan is in het najaar van 2015 tijdens verschillende bijeenkomsten gepresenteerd, zoals de conferentie van saMBO-ICT, maar ook bij gebruikersbijeenkomsten. De volledige versie met analyse en uitdieping van de verschillende acties is digitaal beschikbaar op de website van saMBO-ICT.

Het meerjarenplan 2016-2018 geeft richting aan de activiteiten van saMBO-ICT. Er zijn drie thema's:

- MBO in beweging
- Evenwichtige keuzes
- Een nuchtere blik op ICT

De kleine organisatie is gericht op het faciliteren en versterken van het netwerk.

2.2 De iAgenda

In het voorjaar van 2014 is een eerste versie van de iAgenda opgesteld. Deze lijst is opgesteld in samenwerking tussen MBO Raad, OCW, DUO, SBB en saMBO-ICT. De iAgenda bestaat uit een lijst met alle beleidsmaatregelen die op stapel staan voor de komende jaren en een meer of mindere i-component hebben. Maar ook geeft het zicht op de acties die vanuit de sector zelf zijn gestart of nog gaan starten. De iAgenda geeft de uitdaging goed weer waar de instellingen mee te maken hebben.

CATEGORIËN	ONDERWERP	SUBONDERWERP	OORSPRONG	STATUS
W & R	Herziene kwalificatiestructuur	Vrijwillig jaar	FOV	EK
		Definitief jaar	FOV	nvt
		Certificeerbare eenheden	FOV	EK
	Generieke examenonderdelen	Engels		
		Nederlands		
		Rekenen		
	Verbetering overstap naar het mbo	Aanmeldmoment mbo: 1 april	JUNI BRIEF	
		Toelatingsrecht	JUNI BRIEF	
		Studiekeuzeadvies	JUNI BRIEF	
			JUNI BRIEF	
	Vermelden NLQF niveaus op het diploma		JUNI BRIEF	
	Aanpassing regeling fusietoets		JUNI BRIEF	
	Bestuurlijke model	Samenwerkingsinstituut	JUNI BRIEF	
		Mbo-college	JUNI BRIEF	
		College directeur	JUNI BRIEF	
		Intrekken licentie op locatie	JUNI BRIEF	
		Intrekken aanbieden hoi/hhl	JUNI BRIEF	
	Kwaliteitsafspraken deel 2 (studiesucces)		BESTUURSAKkoord	conceptreg
	Kwaliteitsafspraken BPV		BESTUURSAKkoord	
	Vastleggen dat mbo-instellingen zorg-dragen voor breed aanbod in de regio		JUNI BRIEF	
	Gecertificeerde examens		JUNI BRIEF	
	Digitaal Ondertekenen OOK en POK		BESTUURSAKkoord	
	Geen verplichte ondertekening ouders OOK en POK voor 16 en 17 jarigen		BESTUURSAKkoord	
	Hergebruik gegevens DUO		BESTUURSAKkoord	
	Lerarenregister			
EXPERIMENTEN	Experiment kwalificaties/cross-overs		JUNI BRIEF	
VERKENNING	Commissie bepaalt welke opleidingen vakinstellingen verzorgen		JUNI BRIEF	
	Verkenner voor nieuwe vakinstellingen		JUNI BRIEF	
	Innen en Incasso van cursusgeld door DUO		BESTUURSAKkoord	
	Controle rechtmatig verblijf deelnemer door DUO		BESTUURSAKkoord	
	Benaming onderwijsniveau's		JUNI BRIEF	
	Uitbreiding doorlopende leerlijnen HBO		JUNI BRIEF	
INITIATIEVEN VAN HET VELD	Herinrichting BPV-keten			
	Doorstroom Monitor			
	MBO Transparant/mbo scanner/instellingsrapportage			
	Overdracht dossier VO-MBO en MBO-HO			
	Implementatie ECK standaarden			
	Digitaal Ondertekenen			
	Cloud			
	Informatiebeveiliging & privacy			
	Digitaal Examineren			
	Afschaffen papieren in- en uitschrijfbewijzen			
	Nummervoorziening			

De eerste versie van de iAgenda bestond uit een grote hoeveelheid losstaande acties. In 2015 is met dezelfde partijen een nieuwe versie ontwikkeld. Daarin zijn logische eenheden geclusterd, waardoor een compacter geheel is ontstaan. Deze nieuwe versie van de iAgenda is op verschillende momenten gedeeld met de verschillende lagen in de instellingen. De iAgenda is geen statisch document, maar wordt geregeld bijgehouden en geactualiseerd.

2.3 Onderwijs

2.3.1 Visie

De serie Hoe?Zo! boekjes zijn vooral gericht op het onderwijsmanagement. Ze worden in een stijl geschreven die aansluit bij de vraagstelling van onderwijsmanagers. In januari 2015 is een boekje uitgekomen over de bekwaamheidsontwikkeling van docenten in de serie. Deze publicatie werd voorbereid in 2014. Tijdens de conferentie van saMBO-ICT in oktober 2015 is het Hoe?Zo! boekje rondom Privacy gepubliceerd. Het is een vervolg op het boekje over Informatiebeveiliging.

In 2015 heeft saMBO-ICT bijgedragen aan de publicatie "Vakmanschap in de 21^e eeuw" van Kennisnet. De publicatie is bedoeld om de discussie te voeren over de ontwikkeling van vakmanschap en de inzet van ICT en de zogenaamde 21^e eeuwse vaardigheden.

In 2015 is aandacht gegeven aan het betrekken van colleges van bestuur bij de ontwikkelingen. In 2015 is, samen met de MBO Raad, gestart met de Stuurgroep Bedrijfsvoering. Doel is om bestuurders meer te betrekken bij de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening en ICT. Er is in toenemende mate zichtbaar dat informatievoorziening en ICT onderwerpen zijn die ook bestuurlijke aandacht vragen. Uiteindelijk heeft de stuurgroep als doel om aan een gezamenlijke iStrategie voor de sector te werken.

Activiteiten in 2015:

- Uitgave Hoe?Zo!-boekjes voor managers
- Vakmanschap in de 21^e eeuw
- Organisatie bijeenkomsten colleges van bestuur.

2.3.2 Professionaliseren

In 2015 lag de nadruk van het professionaliseren op het gebied van deelnemers-administraties (DA) en Informatiebeveiliging en Privacy (IBP).

Een doelgroep waar geen scholing aanbod voor was, georganiseerd zijn de deelnemersadministraties (DA). Uit een behoeftepeiling bleek hier veel belangstelling voor te zijn. Onderwerpen zijn onder andere wet- en regelgeving, vsv, bekostiging enz. De leergang is samen met de doelgroep ontwikkeld. In 2014 is de start gemaakt met een eerste serie van deze leergang. Deze leergang is in 2015 drie keer uitgevoerd. In totaal hebben 112 mensen de leergang afgerond en een deelnemerscertificaat ontvangen.

Op het gebied van Informatiebeveiliging en privacy zijn verschillende scholingen georganiseerd. Deze meerdaagse cursussen zijn in de vorm van masterclasses uitgevoerd. Onderwerpen waren in 2015 de masterclass Informatiebeveiliging en de masterclass Privacy. In totaal zijn ongeveer 60 mensen geschoold.

Activiteiten in 2015:

- Hoe?Zo! boekje Bekwaamheid docenten
- Uitvoeren van een leergang DA
- Ontwikkelen en uitvoeren masterclasses IBP.

2.3.3 Leermiddelen (iECK)

In 2015 heeft het programma iECK een vervolg gekregen met het platform Edu-K, waar de onderwijssectoren, uitgevers, distributeurs en softwareleveranciers afspraken maken over standaarden. Die standaarden moeten de processen rondom bestellen, betalen en gebruik van materiaal sterk verbeteren. Zo is onder andere gewerkt aan de totstandkoming van UWLR, een standaard waarmee resultaten van een educatieve toepassing teruggeleverd kan worden aan bijvoorbeeld een begeleidingstoepassing.

Veel van de activiteiten rond leermiddelen zijn opgepakt binnen het programma MBOcloud (waarover later meer). Daar is, op basis van de standaarden die binnen ECK zijn afgesproken, de aanzet gegeven tot een centrale voorziening. Doel is het ontwikkelen van een open markt voor de aanschaf van leermiddelen. In 2015 is een demonstrator ontwikkeld, samen met Kennisnet. Deze toont de werking aan van de genoemde voorziening. De demonstrator is gebruikt om de werking te toetsen bij docenten en studenten.

Activiteiten in 2015:

- Uitbreiding van het aantal ECK-instellingen
- Deelname aan het platform Edu-K
- Uitvoering van programma MBOcloud.

2.3.4 Examinering

Op het gebied van examinering zijn op een aantal terreinen activiteiten ontplooid door saMBO-ICT:

1. Het mogelijk gebruik van Facet voor beroepsgerichte kennisexamens
2. Uitwisseling van gegevens over de examinering taal en rekenen.

Elders in dit jaarverslag wordt hierop uitgebreider ingegaan.

2.3.5 Onderwijstijd

In 2015 is geen expliciete aandacht gegeven aan onderwijstijd. Het is een natuurlijk onderdeel van trajecten zoals hKS en onderwijslogistiek.

2.4 Organiseren van onderwijs

2.4.1 Aanmelden, inschrijven en digitaal ondertekenen

In het kader van de samenwerking met andere sectororganisaties in het programma SION heeft het mbo gewerkt aan de totstandkoming van een digitaal proces van aanmelden en inschrijven bij onderwijsinstellingen. In 2013 heeft DUO de systemen zo aangepast dat deze nieuwe manier van aanmelden mogelijk is. Instellingen kiezen uit twee mogelijkheden, inpassing in het administratieve systeem of als onderdeel van de website. Inmiddels zijn aan het eind van 2015 dertien instellingen aangesloten op de dienst. In hetzelfde traject is aandacht besteed aan de digitale ondertekening van documenten, zoals onderwijsovereenkomsten en praktijkovereenkomsten. De dienst om digitaal te kunnen ondertekenen is door SURF ingekocht en wordt door 4 instellingen getest. In 2016 komt de dienst voor meer instellingen beschikbaar.

Activiteiten in 2015:

- Ondersteuning digitaal aanmelden
- Afstemming met DUO
- Projectondersteuning digitaal ondertekenen.

2.4.2 BPV Keten

In 2015 is een versnelling gekomen in het kader van de gegevensuitwisseling rondom de beroepspraktijkvorming (BPV). In het begin van 2015 is met de scholen gesproken over de totstandkoming van een soort BPV-rotonde, een voorziening waarbij instellingen gegevens konden uitwisselen, maar ook inzicht konden krijgen in de beschikbaarheid van stageplekken. De basis van dit voorstel was een businesscase van Berenschot, die de knelpunten liet zien van de gegevensuitwisseling tussen instellingen, SBB en DUO. Uiteindelijk is gekozen voor een beperkte variant. In 2015 is daartoe een eerste ontwerp gemaakt en is deze in verschillende gremia besproken. In 2016 zal deze nieuwe manier van uitwisselen van gegevens worden gerealiseerd. Dat wordt samen met instellingen en SBB gedaan.

Activiteiten in 2015:

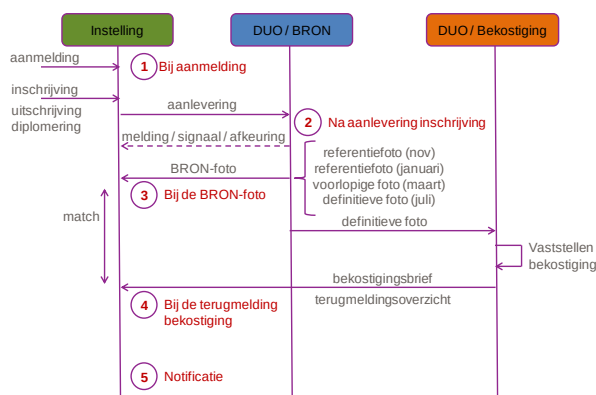
- Regulier overleg saMBO-ICT en SBB omtrent informatievoorziening
- Businesscase Berenschot
- Ontwerp gegevensuitwisseling bpv.

2.5 Sturing en verantwoording

2.5.1 Doorontwikkelen BRON

In het reguliere gebruikers- en technisch overleg wordt met instellingen en leveranciers regelmatig overlegd en afgestemd met DUO. In 2014 zijn de plannen gemaakt om BRON mbo door te ontwikkelen van bestands- naar berichtenuitwisseling. Doel hiervan is onder andere om directe terugkoppeling van voorlopige bekostigingsstatus mogelijk te maken. In dit programma worden tevens de voor optimalisatie van de BPV-keten benodigde wijzigingen meegenomen en de wijzigingen die nodig zijn om gegevens in het kader van de Herziene kwalificatiestructuur te leveren aan BRON. Daarbij wordt dezelfde

werkwijze gevolgd als in het hoger onderwijs. Bij de doorontwikkeling van BRON werken de instellingen, leveranciers en DUO nauw samen. Er wordt gewerkt met de oplevering van gedeelten van de oplossing in korte sprints. Eind 2014 is gestart met de uitvoering van het plan dat gedragen is door OCW, DUO en de sector. Heel

2015 is er aan verder gewerkt in nauwe samenwerking van alle ketenpartners, waaronder meerdere scholen en de leveranciers van StudentInformatieSystemen. Daarbij is sterk gelet op de relaties tussen alle ontwikkelingen, zoals het BPV-landschap, de kwalificatiestructuur enzovoort. Dit project kan alleen succesvol worden wanneer dubbele inspanningen worden vermeden. Het vernieuwen van BRON zal invloed hebben op de administratieve processen binnen de instelling en kan zorgen voor positieve effecten op de administratieve last. Daarnaast zal het met de vernieuwing de komende beleidswijzigingen ondersteunen.

Om duidelijk te maken wat de opbrengsten zijn van Doorontwikkelen BRON voor de instellingen is een businesscase opgesteld door Berenschot. Daarin worden verschillende scenario's geschetst. Het meest vergaande vraagt behoorlijke aanpassingen aan de systemen en aan de manier van werken binnen de instellingen. Deze scenario's zijn verder uitgewerkt ten behoeve van de gebruikersgroepen.

Bij Doorontwikkelen BRON komt ook automatisch de vraag naar de onderstructuur van instellingen. Het gaat dan over de fijnmazigheid waarop gegevens worden geregistreerd. In Doorontwikkelen BRON wordt deze onderstructuur "Onderwijsaanbod" genoemd. Als uitgangspunt bij de modellering is de werkelijkheid vanuit onderwijskundig perspectief gebruikt. Uitgaande van de informatiebehoefte in de genoemde processen is er altijd sprake van vier elementen: WIE, WAAR, WAT en HOE wordt het onderwijs verzorgd.

- WIE betreft organisatorische eenheden
- WAAR betreft een fysieke locatie (geografische aanduiding)
- WAT betreft de producten oftewel de opleidingen
- HOE betreft de vormgeving van het onderwijsproces.

In 2015 is een model Onderwijsaanbod gerealiseerd en getoetst aan de realiteit van verschillende instellingen. Daarin heeft saMBO-ICT nauw samengewerkt met de MBO Raad, DUO, Kennisnet en de andere onderwijssectoren. Het model geeft een basis voor de registratie van onderwijsaanbod.

Activiteiten in 2015:

- Ketenoverleg met OCW, DUO, leveranciers en instellingen
- Gezamenlijke sessies werk- en projectgroep Doorontwikkelen BRON
- Ontwikkeling model "Onderwijsaanbod" in het mbo.

2.5.2 Kwalificatiestructuur

Hoewel kwalificatiestructuur in het meerjarenplan een plek heeft gekregen onder de kop "sturing en verantwoording" heeft het onderwerp effecten op zeer veel processen binnen een instelling. Het heeft gevolgen voor de programmering van het onderwijs, examinering, onderwijstijd enz. Ook heeft het gevolgen voor de inrichting van informatieprocessen en systemen.

Er wordt samen met andere partijen onder regie van OCW, gewerkt aan de invoering van de nieuwe kwalificatiestructuur op 1 augustus 2016. De planning bevat de lijnen dossiers, implementatie, processen & systemen en wet- en regelgeving. Met betrekking tot de processen & systemen heeft saMBO-ICT in 2015 een aantal activiteiten uitgevoerd. Het programma van eisen is aangepast aan de wijzigingen in de wetgeving die tijdens het traject ontstonden. Het document is input voor leveranciers om hun systemen aan te passen. Samen met leveranciers en gebruikersgroepen wordt de invoering besproken, gericht op de wijzigingen die nodig zijn in de administratieve systemen. Verder is een document ontwikkeld die zicht geeft op de bedrijfsvoeringsaspecten die de invoering van keuzedelen met zich meebrengt.

Activiteiten in 2015:

- Aanpassing programma van eisen Kwalificatiestructuur
- Ondersteuningsprogramma voor leveranciers
- Deelname in "lijnenspeloverleg" t.b.v. afstemming met andere lijnen
- Medewerking aan document Bedrijfsvoering hKS.

2.5.3 Horizontale verantwoording

MBO Transparant is ontstaan vanuit het programma SION gericht op horizontale verantwoording. In MBO Transparant worden de belangrijkste kengetallen van de instellingen centraal gepubliceerd. De scholen kunnen zelf hun eigen cijfers toelichten. In 2015 was een beperkte set kengetallen beschikbaar. In 2015 is een start gemaakt met het uitbreiden van deze kengetallen met overhead en studiewaarde. De definities van de kengetallen worden vastgelegd in de MBO Informatie-encyclopedie.

De site wordt beheerd door Kennisnet en valt onder verantwoordelijkheid van de MBO Raad en saMBO-ICT. Er is een gebruikersgroep MBO Transparant die meedenkt met de verdere ontwikkelingen.

Activiteiten in 2015:

- Gebruikersgroep MBO Transparant
- Aanzet tot uitbreiding van MBO Transparant.

2.6 De IT Functie

2.6.1 MBOcloud

De belangrijkste activiteit in dit domein is het programma MBOcloud. De activiteiten en de resultaten worden in hoofdstuk vier behandeld.

2.6.2 Informatiemanagement

Informatiemanagement was ook in 2015 een thema. Veel instellingen hebben informatiemanagement op de een of andere manier ingericht. Er is veel aandacht besteed aan de inrichting van de processen binnen de instelling. Soms is er nog onduidelijkheid over de rol en positie van de informatiemanager. De informatiemanagers worden ondersteund met scholing en een netwerk, dat viermaal per jaar bij elkaar komt. Hierin werken Kennisnet en saMBO-ICT samen bij de organisatie en inhoud van de bijeenkomsten.

In 2015 is vooral aandacht besteed aan:

- Managementinformatie in relatie tot informatiemanagement
- Opdrachtgeverschap
- Het ontwikkelen van een informatieplan
- De uitvoering van de iAgenda.

2.6.3 ICT Monitor

2015 was het derde jaar waarbij de ICT Monitor is uitgevoerd, een overzicht van de stand van zaken op het gebied van ICT in de sector mbo. Aan instellingen werd gevraagd om een vragenlijst in te vullen over de stand van zaken binnen de eigen instelling. Aan deze derde monitor hebben 27 instellingen deelgenomen (waarvan er 11 aan alle drie de jaargangen hebben deelgenomen). De resultaten zijn met alle instellingen gedeeld. De inhoud van de vragenlijst beperkt aangepast in deze derde editie. Voor het eerst geeft de monitor enig inzicht in de trends over drie jaren.

Activiteiten in 2015:

- Samen met instellingen vormgeven van aanpassingen aan de vragenlijst
- Uitvoeren van de ICT Monitor
- Opstellen van een voorlopige rapportage (definitief in februari 2016).

2.6.4 Aanbestedingen/Inbestedingen

In het voorjaar van 2014 heeft de mbo sector besloten om als sector aansluiting te zoeken bij de SURF familie. In 2015 hebben instellingen zich individueel aangesloten bij SURF. Dat proces is nog niet afgerond en zal ook in 2016 verdergaan.

De aangesloten instellingen hebben een inbestedingsrelatie met SURFmarket en SURFnet. Daarmee kunnen deze instellingen gebruik maken van het gezamenlijk inkopen van licenties en diensten. Met SURF zijn afspraken gemaakt met betrekking tot het licentiepakket voor het MBO. Ook is samen met SURF de voorlichting naar instellingen geregeld. De communicatie tussen de sector mbo en SURF verloopt via de zogenaamde CSC-structuur. Elke aangesloten instelling heeft een coördinerend SURF contactpersoon (CSC). Geregelde bijeenkomsten van deze CSC's overleggen met SURF.

De licenties voor Adobe en Microsoft zullen ook voor deze instellingen voorlopig nog afgenomen moeten worden bij SLBdiensten. Met beide organisaties zijn afspraken gemaakt over het eenvoudig maken voor eindgebruikers voor het aanschaffen van eigen licenties via SURFspot en Slim!. Ook blijft SLBdiensten de aangewezen partij om licenties af te nemen voor instellingen die zich niet aansluiten bij SURF.

Activiteiten in 2015:

- Communicatie rondom overgang naar SURF
- Besprekingen SURFnet, SURFmarket en SLBdiensten
- Inrichten CSC-structuur
- Opnieuw richten van gebruikersgroep SLBdiensten.

2.6.5 Standaarden en borging

Architectuur is als het fundament van een gebouw. Het is belangrijk om daarop te bouwen, anders zou de boel verzakken. Anderzijds is de functie beperkt. Het fundament geeft geen woongenot, en beschermt je niet tegen kou en regen. Dat maakt architectuur, volkomen onterecht, vaak een onderwerp van specialisten. Dat geldt ook nog teveel voor de referentiearchitectuur in het mbo (Triple A) en over de sectoren heen, in ROSA.

Op verschillende plekken wordt architectuur ontwikkeld die belangrijk is voor onderdelen van de instellingen. Zo worden in iECK standaarden ontwikkeld rondom leermiddelen en toetsing. Binnen de gezamenlijke referentiearchitectuur in het kader van SION wordt vooral aandacht gegeven aan de overdracht van informatie tussen instellingen onderling of met de overheid.

De Standaardisatieraad van Edustandaard moet de plek worden waar standaarden in het onderwijs beheerd en uitgedragen worden. saMBO-ICT heeft in 2015 bijgedragen aan deze raad en aan de onderliggende structuur van Architectuurraad en werkgroepen.

Er is in 2015 een update gedaan op de Triple A encyclopedie. De afgelopen jaren hebben er verschillende ontwikkelingen plaatsgehad, zoals de kwalificatiestructuur en Doorontwikkelen BRON. Deze maakte aanpassingen van de architectuur noodzakelijk.

Activiteiten in 2015:

- Deelname aan projecten Referentie architectuur onderwijs
- Bijdrage aan Standaardisatie- en architectuurraad van Edustandaard
- Aanpassingen en update Triple A @ncyclopedie.

2.6.6 Documentmanagement

Bij documentmanagement gaat het over de processen en systemen die te maken hebben met het opstellen, beheren en archiveren van documenten binnen een onderwijsinstelling. Daarbij komen zaken rondom privacy, bewaartermijnen, inzagerecht enz. ter sprake.

Als vervolg op deze activiteiten is een document opgeleverd rondom Datamanagement. Daarbij gaat het onder andere over bewaartermijnen van data. Hier speelt wet- en regelgeving een belangrijke rol. Daarin wordt bepaald welke data een maximale of minimale termijn hebben.

Activiteiten in 2015:

- Bijeenkomsten rondom het thema
- Samenwerking met FSR
- Document Datamanagement.

2.6.7 Informatiebeveiliging en Privacy

In 2014 is een start gemaakt met het programma Informatiebeveiliging en Privacy. In 2015 is hard gewerkt aan het leggen van een fundament voor instellingen. Op die manier kunnen ze zelf aan de slag gaan met het onderwerp. Later in dit jaarverslag krijgt het programma uitgebreider aandacht. Het actieplan IBP bevat de volgende onderwerpen:

- Normen en toetsingskader
- Assessment, audit en benchmark
- Organisatie en processen
- Kennisontwikkeling en Scholing
- Privacy.

Het actieprogramma heeft geleid tot de oprichting van een taskforce, de publicatie van de eerste resultaten en het organiseren van een scholingstraject. Het wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met SURF en Kennisnet. Aan het eind van 2015 is de programmastatus overgegaan in een structurele aanpak in de vorm van de gebruikersgroep IBP.

Activiteiten in 2015:

- Actieplan IBP
- Hoe?Zo! Informatiebeveiligingsbeleid
- Taskforce IBP met werkgroepen
- Gebruikersgroep IBP.

3 Activiteiten in 2015

3.1 Bijeenkomsten

In 2015 hebben weer veel bijeenkomsten plaatsgevonden, een deel met open inschrijving (zoals de bekende conferenties, kennisdelingsdagen en de gebruikersdagen) en sommige op uitnodiging, zoals expertgroepen en vraagsessies. Net als voorgaande jaren was er een mooie spreiding te zien van deelname over alle aangesloten instellingen. Daarmee wordt voldaan aan de doelstelling om alle instellingen actief mee te laten denken en werken. Dit is van belang omdat saMBO-ICT door alle instellingen wordt gedragen.

Nog steeds worden alle instellingen bezocht. Ook in 2015 leverde dit waardevolle informatie op over achtergronden en wensen van instellingen. Sommige instellingen zijn selectief in het bezoeken van bijeenkomsten, en blijven op de hoogte via website, nieuwsbrief en andere media.

3.2 saMBO-ICT conferenties

Ook in 2015 zijn er weer twee conferenties georganiseerd. In januari 2015 waren we te gast bij Horizon College in Heerhugowaard en in oktober fungeerde ID College in Gouda als gastcollege. Beide bijeenkomsten werden weer goed bezocht (ongeveer 180 bezoekers). De combinatie van een informeel avondprogramma, enkele keynotes en een scala aan workshops blijft een sterke formule. De programmacommissie is verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement, zowel inhoudelijk als op organisatorisch gebied. Wel wordt de conferentie voor het grootste deel uitvoerend door het gastcollege neergezet. De programmacommissie bestaat uit een kern van vaste mensen, en de organiserende instellingen (de afgelopen conferentie, de aankomende en de daarna volgende conferentie). Door dit systeem van roulatie in combinatie met de vaste kern wordt gezorgd voor nieuwe impulsen, naast input van ervaringen van conferenties in het verleden. Tot en met 2017 zijn de gastcolleges bekend.

3.3 Gebruikersdagen

Sinds 2010 worden gebruikersdagen georganiseerd. Deze zijn bestemd voor gebruikers van de kernregistratiesystemen, zoals EduArte, Edictis, Magister of PeopleSoft CS. Het ochtenddeel bestaat uit een plenaire bijeenkomst met vertegenwoordigers van bijna alle mbo scholen. 's Middags komen de scholen bij elkaar gegroepeerd rond het studentinformatiesysteem dat men gebruikt. In totaal zijn er sinds 2010 inmiddels 30 van deze dagen georganiseerd. Met in 2015 alle keren meer dan 100 deelnemers kan geconcludeerd worden dat deze dag in een behoefte voorzien.

In de ochtendbijeenkomsten is in 2015 veel aandacht besteed aan de Herziening van de kwalificatiestructuur en aan Doorontwikkelen BRON, maar er kwamen meer onderwerpen aan bod, zoals Terugmelding bekostigingsstatus, Gevolgen van transitie Kenniscentra naar SBB en de invoering van het LeerbedrijfID i.p.v. Code Leerbedrijf. Daarnaast is er elke gebruikersdag aandacht voor het nieuws van saMBO-ICT en de Actualiteiten van DUO.

Aan de gebruikersdagen nemen vertegenwoordigers van instellingen deel met als achtergrond applicatiebeheer, studentadministratie, informatiemanagement enz. In 2015 zijn vijf dagen georganiseerd.

3.4 Gebruikersgroepen en kennisdeling

3.4.1 Gebruikersgroepen

In 2015 waren ongeveer 15 gebruikersgroepen actief. Er is een brede variëteit aan groepen, van formeel georganiseerde verbanden met structurele relaties naar de leverancier, tot groepen die zich vooral richten op kennisdeling.

3.4.2 Edictis

De gebruikersgroep Edictis participeert in de gezamenlijke gebruikersdagen. Aansluitend op het gezamenlijke ochtenddeel wordt elke keer de Edictis gebruikersbijeenkomst gehouden. Met betrekking tot de functionaliteit van Edictis is onder andere aandacht besteed aan Herziening kwalificatiestructuur, Generieke examenonderdelen, Intensiteit BBL, BPVO, LeerbedrijfID, ervaring aanmelden met DigiD, gevolgen transitie Kenniscentra naar SBB, BRON aanpassingen en diverse change requests.

3.4.3 EduArte

De Gebruikersgroep EduArte telde in 2015 35 deelnemende instellingen. De vijf Gebruikersbijeenkomsten zijn vooral algemeen van aard. Er wordt verslag gedaan vanuit de diverse werkgroepen en afvaardigingen en er is aandacht voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast zijn er in 2015 drie workshops gehouden. De eerste betrof 'Autorisatie en Selfservice' de tweede en derde hadden beide betrekking op de herziene kwalificatie structuur. Vanuit de Gebruikersgroep zijn een aantal leden actief in werkgroepen. Deel hebben deze een structureel karakter en deels zijn deze gekoppeld aan landelijke activiteiten als bijvoorbeeld de vernieuwing van BRON.

3.4.4 Magister

De gebruikersgroep Magister doet mee aan de gezamenlijke gebruikersdagen met de andere gebruikersgroepen binnen saMBO-ICT. Op deze dagen komt de gebruikersgroep Magister 's middags bijeen.

De Expertgroep overlegt regelmatig met de leverancier over functionele en technische vraagstukken. Daarnaast voert de Coördinatiegroep enkele keren per jaar overleg met de directie van de leverancier. Op de gebruikersmiddagen wordt een terugkoppeling gegeven vanuit zowel de Coördinatiegroep als de Expertgroep. Ook de leverancier deelt op de gebruikersmiddag de stand van zaken betreffende de ontwikkeling van Magister.

In 2015 is onder andere aandacht besteed aan Herziening kwalificatiestructuur, Doorontwikkelen BRON, performance, Generieke cijfers, Digitaal aanmelden, Agendafunctionaliteit, BPV, SLA en Magister 6 voor VO en VAVO. Ook is er elke gebruikersmiddag gesproken over de overname van EduArte door Iddink en de gevolgen daarvan voor Magister.

3.4.5 Campus Solutions

De gebruikersgroep Campus Solutions (PeopleSoft) heeft ook in 2015 actief deelgenomen aan de gezamenlijke gebruikersdagen en aan de SCRUM sessies voor doorontwikkelen BRON, de voorbereidende bijeenkomsten voor de implementatie van HKS en het Leerbedrijf ID. Daarnaast werkten de ROC's projectmatig samen bij het opstellen van de specificaties van deze wijzigingen voor leverancier Oracle. In 2015 is ROC Nijmegen toetreden tot het samenwerkingsverband van het Noorderpoort, Alfa-college en ROC van Twente, voor het beheer van een gezamenlijke template voor de kernregistratie, resultaatbeheer, digitale intake en aanmelden, studiebegeleiding/StudieVolg, en de aan- en afwezigheidsregistratie. Samen met het de gebruikers uit het hoger onderwijs zijn kennisdeelnemerbijeenkomsten, trainingen en workshops georganiseerd.

3.4.6 Gebruikersgroep Raet

Begin 2015 is de gebruikersgroep opgegaan in de Raet Onderwijsdag. Het mbo middagprogramma van deze eerste Raet Onderwijsdag is voorbereid door de agenda commissie van de opgeheven gebruikersgroep. Uit de enquête kwam een opvallend hoge waardering naar voren voor het middagprogramma. Welke rol saMBO-ICT in 2016 gaat spelen is onduidelijk.

3.4.7 Gebruikersgroep SLBdiensten

De gebruikersgroep SLBdiensten wordt gevormd door vertegenwoordigers uit 7 instellingen. Deze groep vertegenwoordigt een breed palet aan instellingen. Gesproken wordt met SLBdiensten over het productenportfolio, de onderhandelingen met leveranciers, transparantie en communicatie. Doordat instellingen zich aansluiten bij SURF wordt de positie van SLBdiensten een andere. Voor een deel van de instellingen in 'overstappen' het belangrijkste thema, terwijl anderen (voorlopig) kiezen om die stap naar SURF nog niet te nemen. In 2015 is daarom een begin gemaakt met de vorming van een nieuwe gebruikersgroep SLBdiensten waar deze beide soorten instellingen zijn vertegenwoordigd.

3.4.8 Gebruikersgroep SURF en het CSC-overleg

Deze gebruikersgroep had dezelfde samenstelling in personen als de gebruikersgroep SLBdiensten, bestaat dus uit deelnemers van 7 instellingen. Deze groep heeft zich het afgelopen jaar voor een deel gericht op de aansluiting van instellingen bij SURF. Zo is gesproken over het licentiepakket en de manier waarop instellingen gebruik kunnen gaan maken van SURFspot.

SURF kent sinds 2015 een nieuwe overlegstructuur met de onderwijs sectoren, het CSC-overleg van contactpersonen van de instellingen die aangesloten zijn bij SURF. In het MBO is ook gestart met deze structuur, die de gebruikersgroep vervangt. saMBO-ICT zorgt voor de organisatie van deze bijeenkomsten, de voorbereiding van de agenda, enz. De voorzitter(s) van het CSC-overleg hebben geregeld contact met de andere onderwijssectoren. Op die manier wordt geborgd dat interessante ontwikkelingen voor de ene sector ook beschikbaar komen voor de andere sector.

3.4.9 MIP gebruikersgroep

Onderwijsinstellingen die het MIP (=Management Informatie Portaal) van Macaw gebruiken, komen bij elkaar om kennis en ervaring uit te wisselen. Deze MIP gebruikersgroep wordt door saMBO-ICT gefaciliteerd.

In 2015 is men één keer bij elkaar geweest, waarbij elke gebruiker aangegeven wat de stand van zaken is van het MIP op de school. Ook is nagedacht over de toekomst van de gebruikersgroep en de relatie met de leverancier.

3.4.10 Gebruikersgroep QlikView

Zoals sinds enkele jaren gebruikelijk is de gebruikersgroep Qlikview in 2015 één keer bij elkaar geweest. Op deze uitgebreide gebruikersdag is vanuit verschillende kanten gekeken naar QlikView. Aventus en ROC Tilburg hebben plenair gepresenteerd hoe zijn QlikView inzetten. Vanuit de leverancier is een update gegeven, vooral over QlikSense en Nprinting. Nadat de aanwezige scholen elkaar hun mooiste QlikView hebben laten zien, is in workshops nog een aantal onderwerpen uitgediept. De dag werd afgesloten met een presentatie van de MBO Raad over kentallen/indicatoren voor externe verantwoording. De instellingen hebben aangegeven dat men graag kennis wil blijven delen.

3.4.11 Kennisdeling Office 365

Omdat SharePoint een onderdeel vormt van Office 365 is in 2015 de naam veranderd naar simpelweg Kennisdeling Office 365. Onder deze noemer organiseert saMBO-ICT twee keer per jaar een kennisdelingsbijeenkomst. In mei vond deze plaats bij Microsoft op Schiphol. In december was de gebruikersgroep te gast bij ROC Mondriaan in Den Haag. In het voorjaar is er vooral aandacht voor de organisatie van het onderwijs. In het najaar ligt de nadruk meer op het gebruik van Office 365 in de klas. De bijeenkomsten worden voorbereid door een programmacommissie, bestaande uit 5 personen van verschillende instellingen. De bijeenkomsten worden door 70 tot 90 deelnemers bezocht en voorzien daarmee zeker in een behoefte.

3.4.12 Gebruikersgroep Untis

De Gebruikersgroep Untis is in 2015 drie maal bijeengewees. Een agendacommissie bereidt de bijeenkomsten inhoudelijk voor. Naast nieuws vanuit de leverancier staat er ook altijd een presentatie vanuit een instelling op de agenda en is er ruim de tijd om onderling informatie uit te wisselen. Naast roosteren is er ook veel aandacht gegeven aan plannen, het proces dat er aan vooraf gaat.

3.4.13 Gebruikersgroep Presto

Presto is het presentieregistratiesysteem van Simac. Met Presto kan de aanwezigheid van studenten worden vastgelegd. De Gebruikersgroep Presto is in 2014 opgericht en in 2015 zijn er twee bijeenkomsten geweest. De ene bijeenkomst betreft het systeem zelf, de andere bijeenkomst wordt georganiseerd rond een thema.

3.4.14 Gebruikersgroep Xedule

Deze Gebruikersgroep, die bestaat uit zowel MBO- als HBO instellingen, is in 2015 twee maal bijeenge geweest. In het aantal instellingen wat Xedule gebruikt zit een sterk stijgende lijn, hetgeen terugkomt in druk bezochte bijeenkomsten. Deze worden inhoudelijk voorbereid door een agenda commissie. In 2015 is ook gestart met een aantal werkgroepen rond bijvoorbeeld rfc's (wijzigings verzoeken), testen en de SLA.

3.4.15 Gebruikersvereniging Red Spider

De gebruikersvereniging Red Spider beheert een gezamenlijke oplossing voor identity management voor meer dan 10 instellingen, waaronder instellingen uit het voortgezet onderwijs. De vereniging is ook in 2015 door saMBO-ICT ondersteund. In het kader van het vernieuwingstraject is in 2015 na verschillende inventarisatieronden versie 1.0 van het document 'Functionele eisen identiteits- en toegangscontrole' opgeleverd en daarnaast is de marktverkenning gestart. De vereniging heeft een tweede implementatiepartner gekregen: TMDi.

3.4.16 Gebruikersgroep Trajectplanner

Met weliswaar een bescheiden aantal gebruikers is ook Trajectplanner niet meer weg te denken uit het mbo en hoort daarom sinds 2015 officieel thuis in het rijtje Gebruikersgroepen onder de vlag van saMBO-ICT. De gemiddeld drie bijeenkomsten per jaar worden beurtelings gehouden bij de leverancier in Deventer of bij saMBO-ICT in Woerden. Ze worden voorafgegaan door een bijeenkomst van de werkgroep rfc's (wijzigings verzoeken) zodat tijdens de Gebruikersgroep direct terugkoppeling gegeven kan worden met betrekking tot de prioritering van de rfc's.

3.4.17 Ambassadeursnetwerk MBO

Eind 2014 heeft saMBO-ICT de organisatie voor- en de begeleiding en facilitering van het ambassadeursnetwerk mbo overgenomen van Kennisnet. Het Ambassadeursnetwerk mbo bestaat uit sleutelpersonen op het gebied van onderwijsinnovatie en ict van de bij saMBO-ICT aangesloten instellingen. Zij hebben veelal een rol als coördinator ICT en onderwijs binnen hun eigen organisatie. De ambassadeurs komen bij elkaar om informatie op te doen en ervaringen te delen.

Het ambassadeursnetwerk is in 2015 vijf keer per jaar bij elkaar geweest. Deze bijeenkomsten vonden plaats bij Nimeto, het ROC van Amsterdam, Leeuwenborgh Opleidingen, ROC Nijmegen en tijdens Dé Onderwijsdagen in Rotterdam.

Het gastcollege heeft in het programma altijd ruimte om “een kijkje in de keuken” te verzorgen. Vast onderdeel van het programma vormt “even bijpraten”, dat verzorgd wordt door saMBO-ICT en Kennisnet. Daarnaast zijn er workshoprondes die inhoudelijk gevuld worden door ambassadeurs. Het netwerk bestaat uit ruim 60 deelnemers. De bijeenkomsten zijn in 2015 door gemiddeld 42 personen bezocht. Sinds medio 2015 wordt hier ook aan deelgenomen door een vertegenwoordiger vanuit de organisatie SURF.

3.5 IT-Panel

Het IT-Panel is een soort “denktank” voor saMBO-ICT. Het komt enkele keren per jaar op informele wijze bijeen. In 2015 zijn vier bijeenkomsten geweest. Onder andere is gesproken over de hoofdthema’s van het jaarplan van Kennisnet, de trends in ICT en Onderwijs en de iAgenda. In het IT-Panel nemen zowel mensen van instellingen als van daarbuiten deel. De samenstelling kan per jaar verschillen.

In 2015 is gekozen voor een andere opzet van het IT-Panel. Er is behoefte om meer structureel en formeler met een aantal hoofthema’s aan de slag te gaan, zoals Doorontwikkelen BRON of IBP. Daarom is in 2015 een nieuwe samenstelling van het IT-Panel gevormd. Dit forum bestaat nu uit tien personen vanuit instellingen op het niveau van IT directeur, informatiemanager, enz. Het IT-Panel in deze nieuwe samenstelling wordt voorgezeten door een van de bestuursleden van saMBO-ICT.

4 Programma's

4.1 Programma's saMBO-ICT

In 2015 hebben de volgende programma's gelopen:

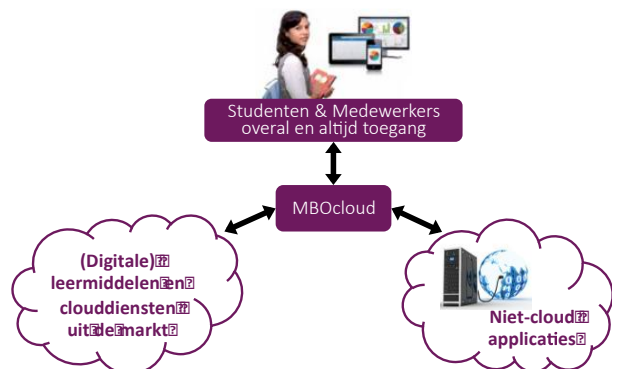
- MBOcloud richt zich op enerzijds een voorziening waarmee clouddiensten worden ontsloten, anderzijds wordt regie ontwikkeld op markt en aanbod van diensten
- Focus op Vakmanschap (iFoV) richt zich op de i-component van de maatregelen die in het kader van Focus op Vakmanschap zijn of worden genomen
- Informatiebeveiliging draagt zorg voor een fundament waarmee instellingen aan de slag kunnen om de eigen IBP in orde te krijgen.

Daarnaast heeft saMBO-ICT een belangrijke bijdrage geleverd aan het samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs (SION), een samenwerkingsverband van de zes sectorraden (de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, AOC Raad, de Vereniging Hogescholen en VSNU), hun uitvoerders (Kennisnet, Schoolinfo, saMBO-ICT en SURF) en DUO.

4.2 MBOcloud

4.2.1 Achtergrond

MBOcloud is een werknaam voor het geheel aan voorzieningen om clouddiensten in de breedste zin van het woord goed in te zetten in het mbo. Het MBOcloud-programma heeft tot doel een omgeving te creëren voor het mbo waarin (digitaal) leermateriaal en clouddiensten beschikbaar komen voor instellingen. Ook (legacy-)applicaties die nu nog in de eigen rekencentra draaien, moeten als clouddienst worden aangeboden. Het doel is een transparante en competitieve marktplaats voor (cloud)diensten te creëren en het selecteren, vergelijken van aanbod, bestellen, betalen en gebruiken van (digitaal) leermateriaal en (cloud)diensten zo goed mogelijk te ondersteunen. MBOcloud vormt het schakelpunt tussen diensten en (gebruikers van) instellingen. Deze 'stip aan de horizon' wordt voor het mbo stap voor stap gerealiseerd.

4.2.2 Resultaten MBOcloud

De activiteiten in 2015 vallen uiteen in twee delen, vóór en na de zomer. Ook kan onderscheid worden gemaakt tussen de activiteiten die in projectvorm werden uitgevoerd, en activiteiten die door het programmateam zijn opgepakt.

Het realisatieproject MBOcloud

Door het realisatieproject is voor de zomer uitvoering gegeven aan een belangrijk deel van het in september 2014 goedgekeurde projectplan. Het project heeft uiteindelijk als resultaat opgeleverd:

- Een demonstrator (demonstratieomgeving) die het selecteren van leermiddelen door docenten vanuit Edurep en het bestellen en ontsluiten van digitaal lesmateriaal door studenten werkend laat ervaren; hiermee is aangetoond dat docenten onafhankelijk van leveranciers een leermiddelenlijst kunnen opstellen en studenten een vrije keuze hebben bij wie zij deze leermiddelen bestellen
- Presentaties van de demonstrator op conferenties en vergaderingen en aan scholen en leveranciers
- Laboratoriumsessies met enkele groepen docenten en studenten van Albeda College, Deltion College en DaVinci College, ter vervanging van de beoogde pilots.

Het programma MBOcloud

Het programma van saMBO-ICT heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- Distributeurs zien MBOcloud als een gegeven ontwikkeling waarin het mbo-veld de leiding neemt
- Initiatief van de Gemeenschappelijke Educatieve Uitgevers (GEU) om aansluiting van uitgevers aan MBOcloud te faciliteren
- Toenemende interesse van scholen, waaronder drie pilotscholen, gevolgd door teleurstelling na het afblazen van de pilot
- Aarzelende initiatieven van scholen om te komen tot een cloudstrategie
- Juli 2015: Toezegging OCW-financiering van de ontwikkeling van MBOcloud en meer actieve deelname van SURF aan het project. (Deze toezegging is eind 2015 definitief gemaakt).

Afronding 1e helft 2015

Medio 2015 is deze fase afgerond en is door de stuurgroep een aantal voornemens geformuleerd voor de het vervolg van de realisatie van MBOcloud. Deze voornemens waren:

1. Als mbo-sector niet alleen een voorziening realiseren, maar ook marktmeesterschap nemen
2. Vanuit het belang van de student verantwoordelijkheid voor de totale keten nemen, waaronder leverancierskeuze, prijsstelling, betaling, levering en helpdesk-ondersteuning
3. Daarvoor aansluiting zoeken bij een ervaren partij, te weten SURFmarket
4. SURF neemt de leiding in het realisatietraject en Kennisnet draagt maximaal bij door levering van kennis en expertise (ECK) en generieke bouwblokken (Edurep, Kennisnet federatie en de nummervoorziening)
5. Vijf initiatief nemende scholen selecteren die deze ontwikkeling ondersteunen en die MBOcloud implementeren; deze scholen ontwikkelen mee vanuit de schoolrealiteit (ontzorging van docenten en financiële administratie is belangrijk) en zorgen bij implementatie voor een uniform en strak intern leermiddelenproces (de school is verantwoordelijk voor tijdige, juiste en spaarzame leermiddelenlijsten)
6. Een businessmodel ontwikkelen waarin de operationele kosten van MBOcloud (na de realisatiefase) gefinancierd worden uit de transacties die via MBOcloud plaatsvinden.

Resultaten 2e helft 2015

De tweede helft van 2015 startte met de mededeling vanuit OCW dat voor MBOcloud subsidie mocht worden aangevraagd. In de subsidieaanvraag 2015 – 2016 aan het Ministerie van OCW is globaal de scope voor de realisatiefase beschreven. Doel van realisatiefase is het ontwerpen, ontwikkelen en implementeren van een sectorbrede nutsvoorziening waarmee:

- a. Studenten en docenten gebruik kunnen maken van alle digitale leermiddelen en andere onderwijsgerelateerde diensten die leveranciers en scholen aanbieden
- b. mbo-instellingen hun digitale infrastructuur kunnen bundelen en optimaal benutten
- c. mbo-instellingen inkoopvoordelen kunnen behalen en doorgeven aan hun studenten.

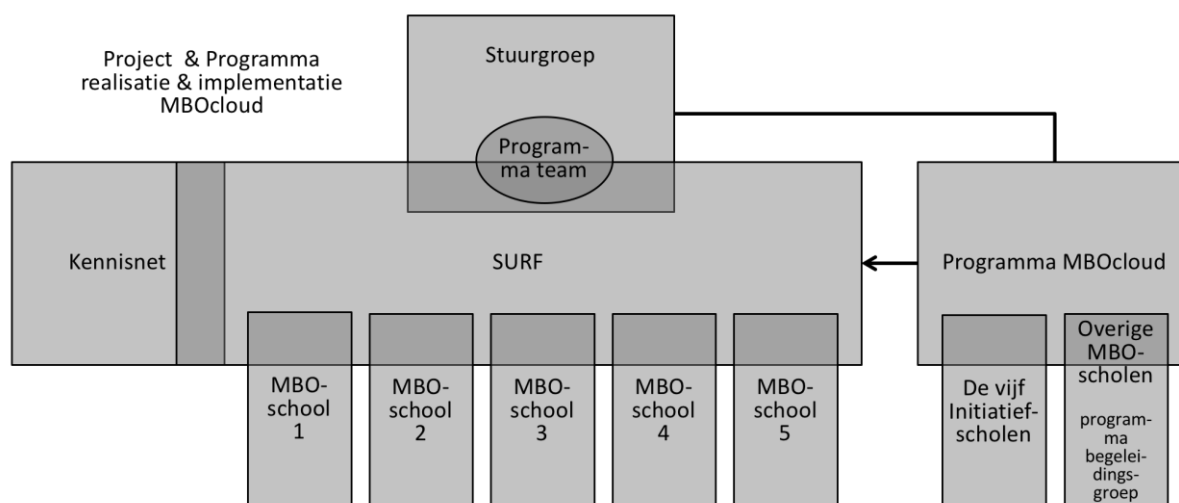
Er zijn in de realisatiefase vier resultaatgebieden voorzien:

1. Ontwerp en ontwikkeling van de productie-omgeving voor MBOcloud
2. Contractering en aansluiting van leveranciers
3. Implementatie van MBOcloud bij vijf mbo-scholen
4. Een werkende beheerstructuur.

De coöperatie SURF heeft zich bereid verklaard deze resultaatgebieden te realiseren. Najaar 2015 is door SURF gestart met een PID en haalbaarheidsanalyse. Omdat de subsidie voor realisatie pas eind 2015 is toegekend, start de realisatie in 2016.

4.2.3 Aansturing Project en Programma

De besturing van de realisatiefase van MBOcloud is als volgt geregeld. Het programma staat onder aansturing van saMBO-ICT. saMBO-ICT heeft een Stuurgroep onder voorzitterschap van de manager saMBO-ICT ingesteld waarin bestuurders van twee mbo-scholen en SURF zitting hebben. Het programma wordt ondersteund door een Programma Begeleidings Groep van mbo-scholen en werkt samen met de vijf scholen die het initiatief nemen om MBOcloud als eerste te implementeren. Hieronder is deze structuur schematisch weergegeven.

De stuurgroep richt zich op de algehele voortgang van de realisatie en implementatie van MBOcloud en neemt initiatief over mogelijke (gezamenlijke) acties, benodigd om de doelstelling van het programma MBOcloud te borgen en te faciliteren. De stuurgroep stuurt zowel het programma als de realisatieprojecten aan. Namens de stuurgroepvoorzitter fungeert het programmateam als dagelijks opdrachtgever van het project.

De effecten van MBOcloud op het functioneren van mbo-scholen zijn groot; daarom worden in de stuurgroep de mogelijke consequenties van MBOcloud voor het mbo-veld besproken en wordt gezocht naar de juiste afstemming. Belangrijk uitgangspunt is dat partijen in de stuurgroep blijven acteren vanuit hun eigen rol, verantwoordelijkheden en de bestaande sturingslijnen zoals die binnen en tussen deelnemende partijen bestaan. De stuurgroep doorkruist deze aansturingslijnen niet.

4.3 Focus op Vakmanschap: informatie en systemen (iFoV)

Het programma iFoV staat onder aansturing van saMBO-ICT. Het programma wordt uitgevoerd in samenspraak met de instellingen. Door middel van een Regiegroep (met daarin deelnemers van OCW, DUO, MBO Raad en saMBO-ICT) is de aansluiting met de meest relevante partijen geborgd. Hier worden de consequenties van het actieplan voor het veld in relatie tot informatie en systemen, besproken en waar mogelijk en nodig vertaald in gezamenlijke acties of acties per organisatie. Zie het schema hierna.

Voor de dagelijkse aansturing en coördinatie was een externe programmamanager aangesteld tot en met 2014. In 2015 is, om de borging binnen saMBO-ICT te realiseren, gekozen voor het intern uitvoeren van de taken van de programmamanager. Vanuit saMBO-ICT is het secretariaat van de Regiegroep iFoV uitgevoerd. De directie mbo van OCW vervult het voorzitterschap van de Regiegroep.

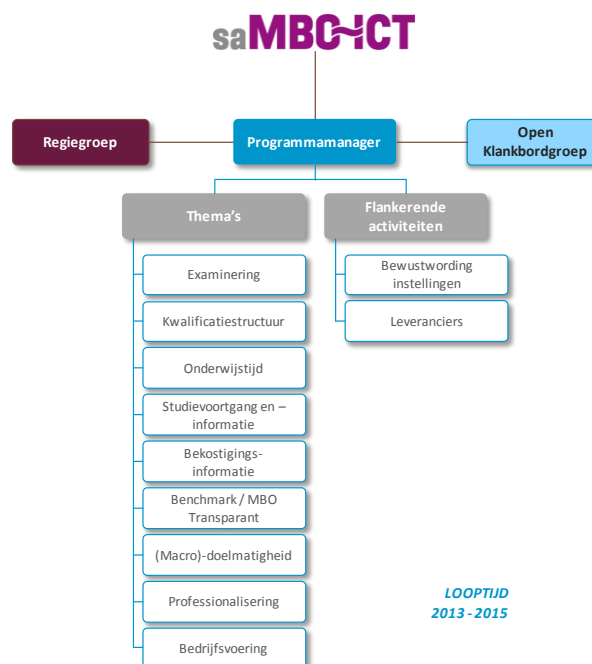
Onderstaand wordt per thema uit het programmaplan aangegeven welke activiteiten in 2015 zijn uitgevoerd.

4.3.1 Bedrijfsvoering

Leergang Deelnemer Administratie

De deelnemersadministratie beheert een van de belangrijkste digitale gegevensbestanden dat gebruikt wordt voor bekostiging, verantwoording en voor managementinformatie. Voor de deelnemersadministratie was geen (vak)opleiding. Daarom is er voor hen in 2014 binnen het programma iFoV van saMBO-ICT, een leergang ontwikkeld. Het gaat bij deze leergang niet om het gebruik van de ondersteunende applicaties, want daar zijn de verschillende gebruikerstrainingen voor. Het gaat bij deze leergang juist om de achterliggende principes van de deelnemersadministratie, zoals de wetgeving, privacy, processen rondom aanmelding en inschrijving, rol en bijdrage ten aanzien van het primaire (onderwijs)proces, enz.

In 2015 zijn drie series van deze leergang uitgevoerd. In 2016 zal deze leergang opnieuw vormgegeven worden.

BPV Keten ontwikkeling en ondersteuning instellingen

De BPV Keten speelt een belangrijke rol binnen de sector mbo. In deze keten spelen verschillende partijen een rol, waaronder DUO. In de loop der tijd is een systeem ontstaan van uitwisseling van gegevens met verschillende doelen. Die gegroeide situatie wordt door veel betrokkenen als inefficiënt, foutgevoelig en onvolledig gekenmerkt. Hierover zijn verschillende rapporten opgesteld met richtingen om de keten te verbeteren.

Door de ontwikkeling van Doorontwikkelen BRON is ook dit traject in een stroomversnelling gekomen. Tenslotte is de vraag gerechtvaardigd welke gegevens met BRON uitgewisseld moeten worden in een geoptimaliseerde keten.

Met de meest betrokken partijen is overeenstemming over de uitgangspunten van die optimalisaties:

- De uitwisseling moet plaatsvinden op basis van zuivere rollen van de betrokken partijen (rolzuiverheid)
- Gegevensuitwisseling vindt realtime plaats (berichtuitwisseling)
- Er worden alleen die gegevens uitgewisseld, die noodzakelijk zijn (minimale data)
- Gegevens worden eenmalig geregistreerd.

De genoemde rolzuiverheid is te koppelen aan vier processen die binnen deze keten spelen:

- Erkenning – SBB zorgt voor identificatie en erkenning van leerbedrijven, inclusief alle mutaties die daarbij horen
- BPVO – De onderwijsinstelling is verantwoordelijk dat een stage bij een (erkend) leerbedrijf plaatsvindt. Hiertoe stelt de onderwijsinstelling een BPV Overeenkomst (BPVO) op. De instelling heeft de verplichting deze bij BRON te melden. Voor de beroepsbegeleidende leerweg is dit een bekostigings item
- Beschikbaarheid – SBB heeft als taak om de beschikbaarheid van leerplekken inzichtelijk te maken. Deze informatie over beschikbaarheid wordt ter beschikking gesteld aan instellingen en studenten
- Kwaliteit van de registratie – De keten kan alleen naar behoren functioneren wanneer alle partijen een goede registratie waarborgen.

In 2015 is het ontwerp gemaakt voor deze nieuwe manier van uitwisselen en is gestart met de realisatie ervan. Daarbij wordt gewerkt in dezelfde structuur en werkwijze als Doorontwikkelen BRON. Dus in intensieve samenwerking met instellingen en leveranciers, maar ook met korte realisatiestappen. In 2017 moet dit leiden tot nieuwe manier van werken.

Digitale handtekening

In principe was de ontwikkeling van een voorziening ten behoeve van de digitale handtekening ondergebracht bij Kennisnet, vanuit het programma SION. Met een beperkt aantal instellingen zou in 2015 een pilot worden gestart en afgerond. Vlak voor de zomer van 2015 werd duidelijk dat Kennisnet deze voorziening niet kon of mocht ontwikkelen, omdat er in de markt inmiddels partijen aanwezig zouden zijn die het zouden kunnen leveren. Om die reden is het overgedragen aan SURF, die een inkooptraject heeft gestart in 2015 met vier instellingen die zich hadden aangemeld als pilot. In 2015 is de aanbesteding gedaan en zijn de pilots gestart. Hoewel het gebruik van de digitale handtekening een kwestie lijkt van proven technology, blijken de instellingen veel moeite te hebben om het operationeel te krijgen. Dat ligt niet aan de techniek, maar veel meer aan de eisen waaraan een instelling (administratief) moet voldoen. In het najaar van 2015 is daarom afgesproken dat het traject vraagt om regie. saMBO-ICT heeft deze taak opgepakt. Dit betekent dat in 2016 zowel de vier pilots succesvol afgerond moeten worden, maar ook dat er een stappenplan is opgeleverd dat nieuwe instellingen moet helpen bij de implementatie.

4.3.2 Bekostigingsinformatie

Advies en implementatie instellingen

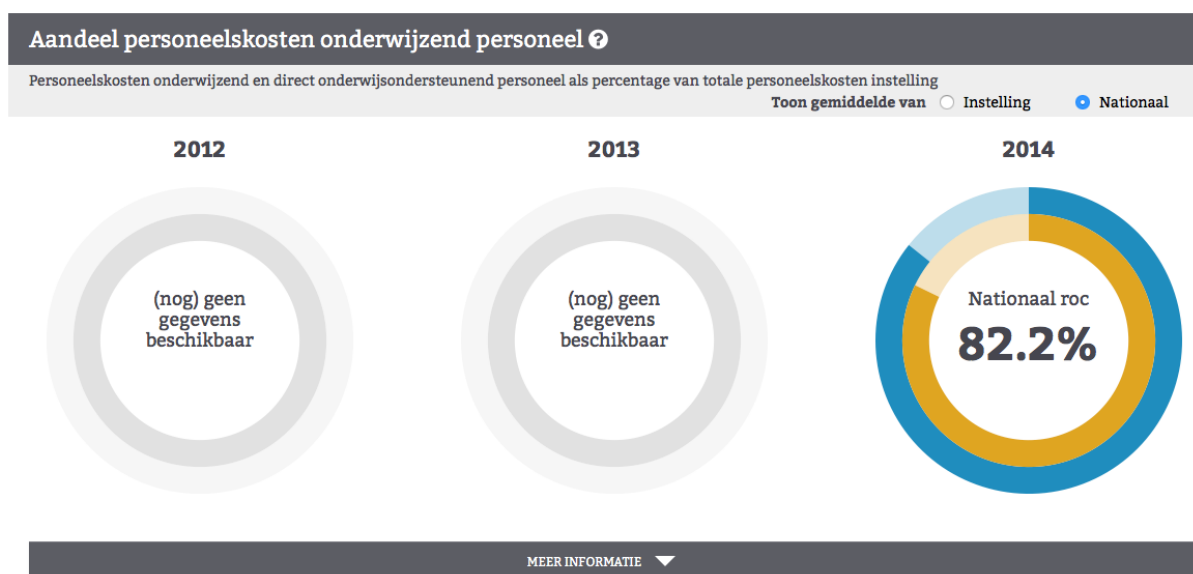
Al in 2013 hebben instellingen de informatiebehoefte aangegeven in het kader van de bekostiging afhankelijk van de verblijfsduur van studenten. Dit is vastgelegd in een rapport waar onder andere de zogenaamde terugmeld-overzichten zijn uitgewerkt. Vanuit het programma iFoV is bijgedragen aan de definiëring van deze overzichten. Begin 2014 is de verblijfsduur op geaggregeerd niveau toegevoegd. Begin 2015 zijn de individuele terugkoppeling van bekostigingsgegevens toegevoegd aan de terugmeld-overzichten.

De overige aanbevelingen worden meegenomen in het programma Doorontwikkelen BRON. Dan zal op individueel niveau, direct de bekostigingsrelevantie teruggemeld moeten worden aan de instelling.

Voor de instellingen is dit een belangrijk item. Als activiteit zorgt saMBO-ICT voor het bundelen van de behoeften van de instellingen op het gebied van bekostigingsgegevens.

Benchmark / MBO Transparant

Dit traject leek afgerond in 2014. Nadat de voorziening werd opgeleverd in de loop van dit kalenderjaar 2014 is deze uitgerold door de MBO Raad. Deze voorziening vervult een rol in de maatschappelijke informatievoorziening zoals bedoeld in het wetsvoorstel macrodoelmatigheid. In 2015 is er een nieuw item (aandeel personeelskosten) toegevoegd aan de website. Ook is een begin gemaakt met de voorbereidingen voor een grotere aanpassing in 2016.

Bij de activiteiten wordt gebruik gemaakt van deskundigheid van instellingen door de instelling van een gebruikersgroep MBO Transparant.

4.3.3 Examinering

Vanuit het programma iFoV is een onderzoek uitgevoerd met examenleveranciers naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een centrale examenvoorziening. Er is, mede gebaseerd op een eerder opgestelde procesarchitectuur examinering, een generiek programma van eisen opgesteld voor de ondersteunende systemen bij de examenprocessen.

In 2014 is met acht examenleveranciers dit Plan van Eisen m.b.t. een 'afspeler' voor digitale toetsen en examens besproken.

In de 2015 is er aan Atos Consulting een opdracht gegeven om het voor 1 mei 2015 het volgende op te leveren:

1. Een gezamenlijk functioneel ontwerp
2. Een analyse van de verschillen tussen dit FO en Facet
3. Aanbevelingen aan de leveranciers voor vervolgstappen.

saMBO-ICT fungeerde hierbij als gemandateerd opdrachtgever. De opdracht heeft een uitgebreid rapport opgeleverd, waarbij de belangrijkste conclusies waren:

- Het was goed mogelijk om gezamenlijke afbakening en eisenpakket aan een gezamenlijke afspeleromgeving voor digitaal examineren in het mbo te komen met de betrokken partijen
- Verder is de door Facet nu al geboden functionaliteit dekkend voor het overgrote deel van de eisen en wensen. De inspanning om Facet geschikt te maken voor bedoeld gebruik in het mbo is bescheiden.

In het najaar van 2015 is overleg gevoerd met examenleveranciers, vertegenwoordigers van instellingen, het ministerie en MBO- en AOC Raad. Er wordt de mogelijkheid onderzocht in een breder perspectief naar de mogelijkheden van Facet voor deze exameninstellingen. Dit is in het belang van instellingen, er wordt gestreefd naar één omgeving waarin de student de examens maakt.

Ondersteuning uitwisseling gegevens

Vanaf 2014 vinden de centrale examens plaats voor taal en rekenen. In de WEB is opgenomen dat de resultaten worden geregistreerd in BRON in verband met onder andere toezichttaken van de Inspectie en voor opname in het diplomaregister.

Dit betekent dat BRON en de kernregistratiepakketten t.b.v. bekostiging aangepast moeten worden om de resultaten van de taaltoets te registreren en aan te leveren. Het aanleveren van de resultaten geldt voor het bekostigd en niet bekostigd onderwijs.

In 2014 en 2015 hebben instellingen (Bron en Examinering experts), leveranciers, Steunpunt taal en rekenen mbo, DUO, OCW, MBO Raad en saMBO-ICT in de vorm van de multidisciplinaire werkgroep 'Uitwisselen generieke examenresultaten' besproken welke gegevens aangeleverd gaan worden en op welke manier dat moet. In maart 2015 is de werkgroep nog één keer bij elkaar geweest ter afsluiting.

Vanuit het iFoV programma werd deze werkgroep door saMBO-ICT ondersteund.

4.3.4 Herziening kwalificatiestructuur

Begin 2016 is het wetgevingstraject rond de nieuwe kwalificatiestructuur afgerond. In het verloop van dit traject zijn er diverse wijzigingen geweest die van invloed waren op informatiesystemen. Het Programma van Eisen waarin de eisen die aan de systemen van de instellingen gesteld moeten worden, is om die reden in 2015 aangepast. Het PvE kent een drietal functionele thema's: Onderwijscatalogus, Onderwijslogistiek en Administratie. Verder is er een onderdeel dat de koppelvlakken beschrijft met DUO en met SBB.

Ondersteuning van leveranciers

In 2015 zijn verschillende bijeenkomsten met leveranciers geweest. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de leveranciers bijgepraat over eventuele wijzigingen. Ook hebben leveranciers bij de regie Herziening mbo en bij saMBO-ICT vraagstukken neergelegd waar men bij de inpassing van hKS in

de systemen tegenaan loopt. Ook hebben er bezoeken plaatsgevonden bij de leveranciers. Monitoring van de voortgang heeft inzicht gegeven in de mogelijkheid om op tijd, voor augustus 2016, klaar te zijn met de wijzigingen.

Implementatie instellingen

Op verschillende momenten in 2015 zijn de instellingen meegenomen in de ontwikkelingen van hKS. Dat gebeurde tijdens de gebruikersdagen, maar ook bij kleinere activiteiten en bijeenkomsten. Nadruk lag vanuit saMBO-ICT op de gevolgen voor de administratieve verwerking van de gegevens.

Daarnaast heeft saMBO-ICT meegewerkt aan een publicatie ten behoeve van instellingen rondom het thema "Bedrijfsvoering". Daarin worden de gevolgen in kaart gebracht van de implementatie van hKS binnen verschillende type instellingen.

Ook is meegewerkt aan de totstandkoming van de modellen diploma en praktijkovereenkomst. Bij deze modellen worden door de MBO Raad servicedocumenten geleverd aan de instellingen.

4.3.5 Onderwijstijd

Onderzoek Onderwijstijd en hKS

Het Adviespunt heeft in 2015 antwoorden gegeven op vragen rond onderwijstijd en de nieuwe kwalificatiestructuur. Daarnaast is Onderwijstijd een belangrijk item in het kader van Bedrijfsvoering, waarvoor een document is uitgegeven.

4.3.6 Kenniskring logistiek

Met de nieuwe kwalificatiestructuur is er toenemende aandacht voor het onderwerp onderwijslogistiek. De toenemende flexibiliteit met keuzedelen vraagt om een andere manier van kijken naar planning en roostering. In dat kader is nagedacht over de ondersteuning van het programma aan instellingen. Aan de ene kant gebeurt dat door gebruikersgroepen te informeren over de gevolgen van de nieuwe structuur. saMBO-ICT kent twee gebruikersgroepen rondom planning en roostering.

Daarnaast is in 2015 gestart met de ontwikkeling van een leergang onderwijslogistiek. Deze leergang zal in het cursusjaar 2016/2017 worden aangeboden.

4.3.7 Professionaliseren

Vervolg project ondersteuning bekwaamheidsontwikkeling

Het procesmodel Bekwaamheidsontwikkeling is in 2015 opgeleverd. Ook is een checklist voorzien die instellingen in staat moet stellen om de eigen lacunes ten opzichte van het PvE in kaart te brengen. Het procesmodel is uitgebreid met functionele eisen voor de ICT ondersteuning van de verschillende activiteiten in het procesmodel.

eDidactiek ondersteunen

Besloten is om een publicatie te vervaardigen die ingaat op de eDidactiek. De publicatie waaraan vanuit het programma iFoV door saMBO-ICT is bijgedragen, heeft de vorm van een Hoe?Zo! boekje en is begin 2015 verschenen. Onderdeel daarvan is een zogenaamde 'referentieleergang voor eDidactiek'. De uitgangspunten voor de leergang zijn opgesteld in samenspraak met een aantal mbo academies.

In deze publicatie is ook aandacht geschonken aan de rol die bestuurders hebben richting de opleidingen voor instromende docenten (lerarenopleidingen, opleidingen voor het pedagogisch-didactisch getuigschrift).

4.3.8 Flankerend beleid

Bewustwording instellingen (bijeenkomsten)

Het programma iFoV is door saMBO-ICT in 2015 op verschillende manieren besproken en gecommuniceerd met de instellingen:

- Presentaties/workshops op conferenties en gebruikersdagen van saMBO-ICT en van CvI
- Presentaties/workshops op diverse bijeenkomsten van Kennisnet (ambassadeurs, netwerk informatiemangers)

- De bezoeken van de algemeen manager van saMBO-ICT aan de instellingen
- Website van het programma waar het programmaplan iFoV wordt gepresenteerd, met de belangrijkste ontwikkelingen in de context en de concrete stappen die binnen de verschillende thema's van het programma zijn gezet
- saMBO-ICT Nieuwsbrief met ongeveer 1.000 abonnees.

Aanpassingen media

In de tweede helft van 2015 heeft een update plaatsgevonden van de Triple A @ncyclopedie. In 2016 komt hier nog een vervolg op. In 2015 is de @ncyclopedie bijgewerkt voor de volgende onderwerpen:

- Herziening kwalificatiestructuur
- Doorontwikkeling BRON
- Procesarchitectuur examinering
- Procesmodel leermateriaal en MBOcloud
- Onderwijstijd
- Terminologie en begrippenlijst herzien, door verouderde termen te vervangen en de begrippen in overeenstemming te brengen met de begrippenlijsten van Herziening mbo, MBO Raad en SBB.

Regiegroep

In 2015 is de Regiegroep, met vertegenwoordigers van OCW, DUO, MBO Raad en saMBO-ICT, vijfmaal bij elkaar geweest. Daarbij wordt de Regiegroep breder benut dan alleen iFoV. De Regiegroep is steeds meer een platform waar actuele thema's worden besproken waaraan een i-component verbonden is. Belangrijk element daarbij is de iAgenda.

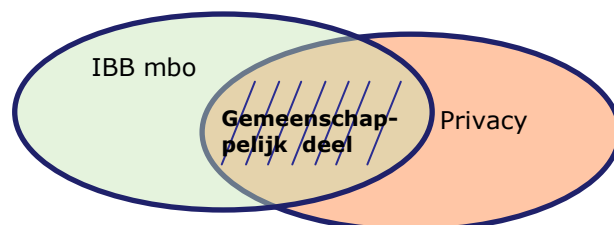
4.4 Informatiebeveiligingsbeleid en Privacy (IBP)

Informatiebeveiliging (IB) is een belangrijk thema dat in het mbo hoog op de agenda staat. Het is belangrijk dat het mbo als sector weet om te gaan met pogingen om inbreuk te maken op de beveiliging van systemen. Dat is een kwestie van technologie, processen en gedrag.

Maar informatiebeveiliging gaat verder, het gaat ook om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens. Ook daar zijn maatregelen voor nodig om ervoor te zorgen dat alleen bevoegden bij vertrouwelijke informatie komen of om te borgen dat systemen die essentieel zijn voor het onderwijs voldoende beschikbaar zijn en dat de informatie juist, volledig en tijdig aangeleverd wordt.

Informatiebeveiligingsbeleid richt zich op al deze aspecten.

Aangrenzend is ook het thema privacy zeer actueel. In het onderwijs worden steeds meer gegevens bijgehouden en het is van groot belang voor betrokken partijen om heel helder te hebben wat er met die informatie gebeurt, op welke wijze die wordt gebruikt en of dat zorgvuldig gebeurt. Het is op basis van de huidige wetgeving zaak om hier heel bewust mee om te gaan en adequate maatregelen te treffen om misbruik van persoonsgegevens in het onderwijs te voorkomen, maar met de nieuwe wetgeving vanuit de Europese Commissie, die naar verwachting in 2016 wordt aangenomen, zal het belang alleen maar toenemen.

Omdat de twee thema's zeer in elkaars verlengde liggen en ook veel overlap hebben is gekozen om ze beide binnen het programma Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) vorm te geven en voor de mbo sector uit te werken. In het verantwoordingsdocument wordt de achtergrond van van IBP nader toegelicht.

Kernpunt bij IBP is dat de sector de afgelopen jaren heeft gewerkt vanuit het principe van zelfregulering. OCW heeft aangegeven dat men die ruimte biedt aan de sector. Het gaat erom dat we zelf de zaken op orde hebben, omdat dit het meest effectief is, maar ook om te voorkomen dat er van alles via specifieke wet- en regelgeving en toezicht wordt geregeld. Ook weten toezichthouders, zoals accountants en onderwijsinspectie met welk toetsingskader rekening kan worden gehouden. Daarmee wordt voorkomen dat instellingen geconfronteerd worden met een variatie aan eisen en kaders. Beter zelf de zaken regelen, in plaats van opgelegd te krijgen.

In het programma IBP dat in 2015 is uitgevoerd door saMBO-ICT zijn vier onderdelen te onderscheiden:

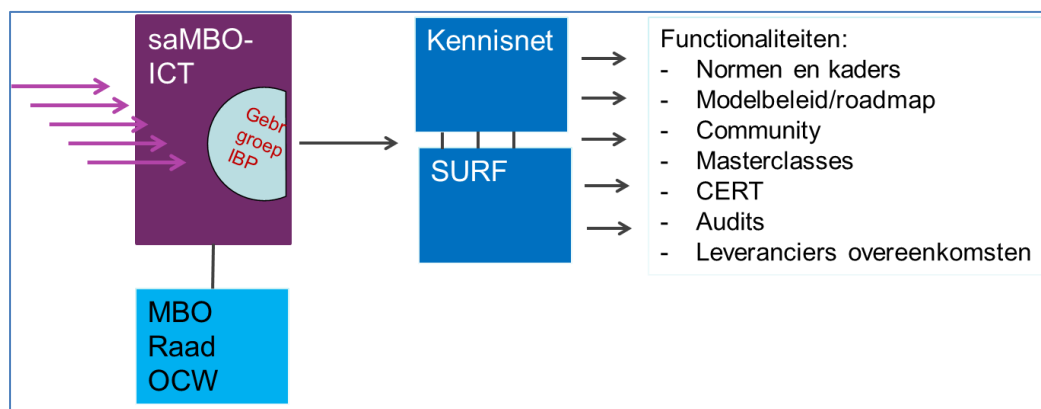
1. Ontwikkelen van normen- en toetsingskader
2. Inrichten van assessment en benchmark
3. Implementatietools ter beschikking stellen
4. Scholing en kennisdeling.

Het normenkader is gebaseerd op het normenkader dat in het hoger onderwijs door SURF is opgesteld. Dit is weer een domeinspecifieke invulling van de ISO27000-norm. Bij het normenkader is een toetsingskader ontwikkeld. Met het toetsingskader kan een instelling concreet bepalen op welk niveau het IBP heeft geïmplementeerd. Deze kaders zijn te vinden op de website. Aan de instellingen is een assessment-instrument ter beschikking gesteld om een analyse uit te voeren voor de eigen instelling. Daarmee is ook benchmarking mogelijk. Deze is in november 2015 uitgevoerd met 19 instellingen.

Om instellingen te ondersteunen bij de implementatie zijn verschillende instrumenten ontwikkeld, zoals de roadmap ibp voor het mbo die instellingen zeer concreet kan helpen. Daarnaast zijn er ook twee "Hoe?Zo!"-boekjes ontwikkeld voor Informatiebeveiliging en Privacy.

Bij de start van het programma is ook geconstateerd dat het kennisniveau binnen instellingen soms onvoldoende is om IBP voldoende te implementeren. Om diezelfde reden zijn verschillende masterclasses ontwikkeld waarbij deelnemers vanuit instellingen getraind zijn op het gebied van IBP. Inmiddels hebben meer dan 55 instellingen hieraan deelgenomen. Ervaringen uitwisselen en samenwerking tussen instellingen is ook een belangrijk instrument. Conferenties en een levendige community ondersteunen de netwerken die via de scholing zijn ontstaan.

Op 1 januari 2016 is het programma afgerond met de oplevering van de nodige documenten en instrumenten. Het onderwerp IBP blijft echter in ontwikkeling en daarnaast zullen een aantal losse eindjes moeten worden afgerond. Toch is besloten om het programma af te ronden en over te gaan naar een bestendige structuur.

Er wordt binnen saMBO-ICT een gebruikersgroep IBP gevormd, die richting Kennisnet en SURF als vragende partij optreedt. Kennisnet en SURF hebben aangegeven de uitvoering voor hun rekening te nemen. De gebruikersgroep vormt een community van mensen die zich bij hun eigen instelling met IBP bezighouden. In die zin is het de tegenhanger van SCIPR, dat dezelfde functie vervult voor het hoger onderwijs. Met het hoger onderwijs is afgesproken nauw samen te werken. Die samenwerking is gericht op de normenkaders, incident response teams, scholing, enz.

In het PO en VO is een andere route genomen, via het afsluiten van een convenant dat vooral gericht is op privacy. Het convenant is gesloten tussen marktpartijen, zoals uitgevers, en de sectororganisaties. Inmiddels is er in 2015 ook overleg geweest met de uitgevers binnen de sector mbo. Daarbij zijn de volgende zaken geconstateerd:

- In het mbo kennen we normen/toetsingskaders IBP, daar een convenant op aansluiten, ook naar wens van de uitgevers
- Er is behoefte om privacy collectief te regelen bij uitgevers en bij de instellingen
- Die collectiviteit zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot uniforme bewerkers-overeenkomsten of het gezamenlijk en uniform regelen van audits op instellingen

- Een convenant zou moeten gaan over leermiddelen, toets- en examenproducten;
- voor andere systemen (bv. SIS-en of Begeleiding) bestaan gebruikersgroepen, dat is de route om dit soort zaken te regelen
- Punt van aandacht is het leermiddelenlandschap in het mbo met veel partijen die niet allemaal zijn aangesloten bij de GEU.

Met de GEU zullen afspraken worden gemaakt over het proces om te komen tot eenzelfde convenant in het mbo. Een convenant bevat onder andere afspraken over bewerkersovereenkomsten en audits. Gevolg is dat een instelling niet zelf met elke uitgever die afspraken moet maken. Voorwaarde is dat zowel de sector als de uitgevers in de volle breedte een convenant onderschrijven.

4.5 SION

Het Samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs is een samenwerkingsverband van de zes sectorraden (de PO-Raad, VO-raad, MBO Raad, AOC Raad, de Vereniging Hogescholen en VSNU), hun uitvoerders (Kennisnet, Schoolinfo, saMBO-ICT en SURF) en DUO. Het programma werd ook in 2015 gesubsidieerd vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In 2016 blijft het platform SION, zonder subsidie, gehandhaafd.

De sectorraden willen de regie over de stroomlijning van de informatievoorziening in de onderwijsketen graag zelf ter hand nemen. Op deze manier kan men van elkaar leren en samen komen tot meermaals bruikbare oplossingen. Besturen van de sectorraden hebben hiertoe begin 2011 het samenwerkingsplatform opgericht. Aan dit samenwerkingsplatform wordt door saMBO-ICT deelgenomen, in nauwe samenwerking met de MBO Raad. Daarbij worden bij uitwerkingen groepen van instellingen betrokken, zoals bij digitaal aanmelden en bij MBO Transparant.

Onderdeel van SION is een structuur van kerngroepen, programmagroep en stuurgroep. In deze organen zijn de verschillende onderwijssectoren vertegenwoordigd. De informatiekamer is het platform waar de sectoren overleggen met het ministerie van OCW.

In 2015 is aandacht besteed aan de volgende onderwerpen en thema's:

Inschrijven en digitaal ondertekenen

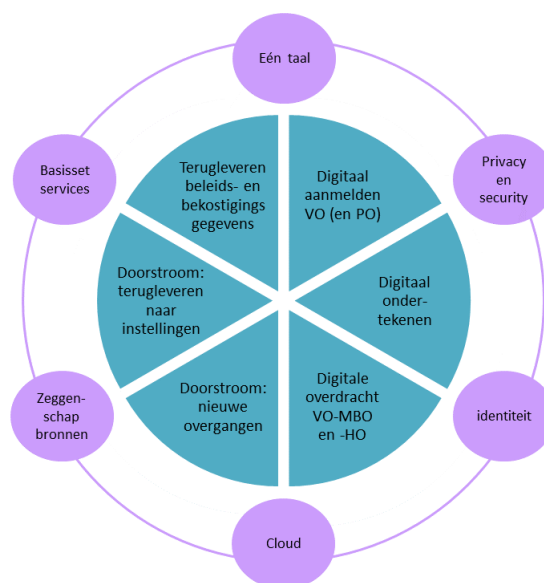
Aan het eind van 2015 hebben 13 instellingen de mogelijkheid van digitaal aanmelden gerealiseerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van DigiD en gegevens die uit BRON worden betrokken. Bij dit traject is de speciale positie van Saas-leveranciers (certificaten) aan de orde gekomen bij ketenuitwisseling.

Naast aanmelden is aandacht gegeven aan het digitaal ondertekenen van documenten zoals de onderwijsovereenkomst en de praktijkovereenkomst. Er is vooral gekeken naar de partij die deze voorziening kan aanbieden. Uiteindelijk is besloten dit neer te leggen bij SURF. De voorziening wordt in 2016 volledig beschikbaar.

Doorstroommonitor

De doorstroommonitor levert gegevens aan instellingen over de doorstroom van leerlingen en studenten. Technisch is het nodige gerealiseerd en werkzaam. Dat de gegevens nog niet door instellingen gebruikt kunnen worden is een zuiver juridisch probleem. Dat zal opgelost moeten worden door de onderwijsraden en het ministerie van OCW.

Vraagarticulatie arbeidsmarktgegevens en verkenning van mogelijkheden voor een doorstroommonitor arbeidsmarkt. Met de raden, OCW en CBS wordt op basis hiervan gewerkt aan een informatielevering vanuit het CBS (op geaggregeerd niveau). Voor eventueel leveren op een lager aggregatieniveau is met OCW de dialoog aangegaan over leveren naar instellingen.

Horizontaal verantwoord

In 2014 is MBO Transparant operationeel geworden. Het is de uitkomst van een SION project. De site wordt ondersteund door Kennisnet en is ontwikkeld samen met de MBO Raad. In 2015 is een beperkte wijziging aan de site doorgevoerd. Dit gebeurt buiten het programma van SION.

Referentiearchitectuur en IAA

Een belangrijk fundament onder de samenwerking tussen de onderwijssectoren is de referentiearchitectuur ROSA. Het afgelopen jaar is binnen het project Referentie Architectuur gewerkt aan een drietal vraagstukken om meer gemeenschappelijkheid in informatiehuishouding binnen de administratieve keten te realiseren, te weten:

Hoe gaan we elkaar beter begrijpen?

1. Welke generieke services moeten ontwikkeld worden?
2. Wat zijn de bronnen voor bepaalde typen gegevens, en hoe moet de zeggenschap van gegevensbronnen belegd worden?

In 2015 is een nieuwe versie opgeleverd aan instellingen en andere belanghebbenden. Ook is gewerkt aan een uitgave rondom beveiliging en privacy in de ketens, het zogenaamde certificeringsschema. Dat wordt binnen het MBO gedaan middels het programma Informatiebeveiligingsbeleid.

Onderdeel van de architectuur zijn afspraken over identificatie van individuen en inrichtingsaspecten van instellingen (ook wel genoemd Onderwijsaanbod). Binnen het opgeleverde model OA is het aan de sectoren zelf om er invulling aan te geven.

Binnen het MBO is een werkgroep bezig met een gegevensmodel voor de onderstructuur van instellingen. Daarbij is door saMBO-ICT de MBO Raad, instellingen en Kennisnet betrokken. Het schema is besproken met de Inspectie, SBB en OCW.

Privacy en security

In de verschillende sectoren worden activiteiten uitgevoerd rondom Informatiebeveiliging en Privacy. Zo heeft het hoger onderwijs een eigen normenkader en werkt aan assessments tussen instellingen. Ook brengt SURF ten behoeve van het hoger onderwijs een jaarlijkse dreigingsanalyse uit. Ook in het mbo wordt in 2015 hard gewerkt om een normenkader IPB uit te brengen. In het najaar van 2015 vindt ook een eerste benchmark plaats.

Binnen SION wordt op een geregelde manier kennis uitgewisseld. In september hebben de sectoren afspraken gemaakt om allemaal uit te gaan van hetzelfde normenkader en dit te implementeren binnen de eigen sector.

Nummervoorziening

Privacy is een belangrijk onderwerp, ook in relatie met de leermiddelenketen. Leveranciers van leermiddelendiensten lopen tegen het dilemma aan dat enerzijds men identificerende gegevens nodig heeft voor de werking van een systeem, maar anderzijds geen gebruik kunnen maken van bijvoorbeeld het BSN.

Al langere tijd wordt vanuit de verschillende onderwijssectoren gevraagd om een oplossing. Dit punt is onder andere in het doorbraakproject in PO en VO opgepakt. Het mbo is daarbij aangesloten. Gekozen is voor een nummervoorziening die het volgende doet:

- a. De instelling stuurt een bsn naar de nummervoorziening en krijgt een pseudoniem retour
- b. De instelling slaat dit pseudoniem op in de studentenregistratie
- c. Het pseudoniem wordt gebruikt in de leermiddelenketen in plaats van bsn.

Vanuit saMBO-ICT heeft in 2015 meegewerkt aan de totstandkoming van de nummervoorziening en de implementatie binnen de keten. Daarbij is nadrukkelijk aandacht gegeven aan de eigenheid van de leermiddelenketen in het mbo, waar studenten grotendeels zelf materiaal aanschaffen. Het kunnen meenemen van het pseudoniem naar een andere instelling is daarbij van belang.

SION in een nieuwe fase

Hoewel het programma eind 2015 afliep, hebben de onderwijssectoren aangegeven graag het platform te willen handhaven. Ook zal de Informatiekamer verdergaan in 2016. In 2015 heeft de Informatiekamer de volgende vijf thema's opgepakt:

- Transparantie
- Regionalisering
- Big data
- Informatiebeveiliging en Privacy
- Governance.

saMBO-ICT draagt op al deze thema's bij aan SION. Ten aanzien van governance zijn er twee casussen, waar het mbo een rol speelt, geanalyseerd. Het gaat om de vroegtijdige aanmelding en de brede inzet van Facet. Vanuit de analyse zijn adviezen voor een vervolg gegeven.

5 Communicatie

Communicatie is een essentieel onderdeel van saMBO-ICT, omdat via communicatie zowel de leden geïnformeerd worden over activiteiten, maar zeker ook omdat de organisatie van saMBO-ICT behoefte heeft aan borging binnen de sector mbo.

5.1 Middelen

Middel	Aantal gebruikers			
	2012	2013	2014	2015
Nieuwsbrief	867	902	922	1057
LinkedIn	794	919	979	1040
Besloten site	409	478	602	624
Elgg – groepsomgeving	299	326	506	713
Twitter	660	788	898	1015
Website	2.400/maand	2.400/maand	70.812 pagina weergaven totaal	66.131 pagina weergaven totaal
E-mail/maillinglist	500+	1200+	1400+	1500+

5.2 Nieuwsbrief

De saMBO-ICT nieuwsbrief wordt tijdens het schooljaar eens per zes weken op vrijdag verzonden, totaal acht nieuwsbrieven in 2015. Geabonneerden ontvangen de nieuwsbrief via E-mail. Daarnaast staat de nieuwsbrief online en is bereikbaar via de website. Bij het uitkomen van een nieuwsbrief wordt de url ook gedeeld via Twitter. Er zijn ruim 1050 geabonneerden. Dat zijn werknemers van onderwijsinstellingen, maar er is ook een grote groep lezers buiten de instellingen. De nieuwsbrief wordt samengesteld door een redactie van saMBO-ICT medewerkers. Uitgave gebeurt in eigen beheer. Geïnteresseerden kunnen zich via de website aan- en afmelden. Er is afstemming met Kennisnet en SURF aangaande relevante onderwerpen.

5.3 Website en groepsomgeving

Ook het afgelopen jaar is het gebruik van de besloten groepsomgeving verder toegenomen. Daarmee is het gebruik van het besloten gedeelte van de website in onbruik geraakt. Daarom is halverwege 2015 besloten de website opnieuw in te richten. Dit zal begin 2016 gerealiseerd worden. Het publieke gedeelte van de website wordt zoveel mogelijk geactualiseerd. Daarnaast heeft de website een archief- en etalagefunctie voor alle tot nu toe uitgegeven publicaties.

5.4 Publicaties

saMBO-ICT heeft zelfstandig of samen met Kennisnet een aantal publicaties uitgebracht gedurende het jaar 2015:

Publicatie	Serie	Samen met
Ict-bekwaamheid in het mbo	Hoe? Zo!	Kennisnet
Privacy in het mbo	Hoe? Zo!	Kennisnet
Rapport Schonen (kern)registratiesystemen		Kennisnet
Jaarverslag 2014		-
ICT Monitor mbo 2014		Kennisnet
PvE Herziening Kwalificatiestructuur versie 3		-
Meerjarenplan 2016-2018		-
Folder programma MBOcloud	Programma MBOcloud	
Folder Programma IBP	Programma informatiebeveiliging	
Folder iFoV	Programma iFoV	
Implementatieplan	Programma Doorontwikkelen BRON	DUO
Bedrijfsvoering en keuzedelen		HerzieningMBO

5.5 Bezoeken instellingen

Om een goed beeld te hebben en houden van de behoeften binnen de instellingen worden de instellingen regelmatig bezocht. Deze bezoeken werden benut om activiteiten van saMBO-ICT toe te lichten en om de behoefte van instellingen in kaart te brengen. Tijdens de bezoeken wordt gesproken met colleges van bestuur, ICT- en/of informatiemanagers.

5.6 Regulier overleg met andere organisaties

Vanuit saMBO-ICT is geregeld overleg met de volgende organisaties:

- MBO-instellingen
- MBO Raad
- Kennisnet
- SURF
- Ministerie van OCW
- DUO
- SBB
- College voor Toetsing en Examens
- Regie Herziening MBO
- SLBdiensten
- CvI.

5.7 Relatie met bedrijven en leveranciers

De relatie met bedrijven en leveranciers is belangrijk. Daarom heeft ook in 2015 veelvuldig contact plaatsgevonden met bedrijven en leveranciers. Voor saMBO-ICT is dit van belang om de marktontwikkelingen goed in de gaten te houden. Voor instellingen en bedrijven is het van belang dat de juiste producten en diensten worden aangeboden.

Daarnaast zijn bedrijven ook van belang in het kader van de sponsoring van de conferenties, zodat deze toegankelijk blijven voor de instellingen. Voor leveranciers zijn die conferenties weer van belang voor het onderhouden van hun netwerk.

Een goed evenwicht tussen instellingen en leveranciers wordt steeds in de gaten gehouden.

6 Organisatie

6.1 Bestuur

Op 1 januari 2015 had het bestuur de volgende samenstelling:

• Ben Geerdink, Rijn IJssel, voorzitter • Paula Sukel, ROC Tilburg • Cor van Gerven, Koning Willem I College • Marjolein Jansen, Bestuur MBO Raad	DB	
• Peter Vrancken, Bestuur MBO Raad • Hanneke Berben, Bestuur MBO Raad • Arjan Kastelein, Bestuur MBO Raad.		AB

De eerste vier genoemde bestuursleden vormen het dagelijks bestuur (DB) van de stichting saMBO-ICT. Eind december 2015 heeft Marjolein Jansen (Bestuur MBO Raad) het bestuur verlaten vanwege een nieuwe functie buiten de mbo sector.

6.2 Participatie

6.2.1 Samenwerkingsplatform SION

saMBO-ICT neemt, naast de deelname van de MBO Raad, deel in het Samenwerkings-platform waar de verschillende onderwijssectoren in samenwerken. Vanuit dit platform zijn verschillende projecten gestart:

- Inschrijven
- Horizontale verantwoording
- Doorstroommonitor
- Architectuur
- Identity.

saMBO-ICT neemt deel in verschillende kerngroepen en in de programmagroep. Een van de bestuursleden van saMBO-ICT participeert in de stuurgroep en neemt deel aan de Informatiekamer.

6.2.2 Kennisnet

Voor Kennisnet was 2015 een jaar waarin in de nieuwe (kleinere) organisatie werd gewerkt. Het is van belang dat de organisatie gericht blijft op de ondersteuning van de mbo sector. Belangrijkste in 2015 was het opstellen en vaststellen van het jaarplan van Kennisnet, maar ook de afstemming ten aanzien van het meerjarenplan saMBO-ICT 2016-2018.

Naast de cyclus om te komen tot (meer)jaarplannen is er frequent overleg met Kennisnet. Tijdens dit geregelde overleg wordt de voortgang van de projecten besproken, maar kunnen ook nieuwe initiatieven aangekaart worden.

6.2.3 SURF

In 2014 heeft de sector tijdens de ALV van de MBO Raad in april, besloten om aan te sluiten bij SURF. Dat wil nog niet zeggen dat de instellingen daarmee individueel zijn aangesloten. Een individuele deelname aan SURF betekent dat ook diensten en producten afgenomen kunnen worden. Het jaar 2015 heeft in het teken gestaan van eerste individuele aansluitingen (ruim 20). Een belangrijke ontwikkeling in 2015 is de goede samenwerking op een aantal thema's tussen Kennisnet en SURF. De meerwaarde van deze samenwerking betaalt zich onder andere uit via de programma's MBOcloud en IBP.

6.3 Ontwikkeling 2015

6.3.1 MBO Diensten en MBO Raad

saMBO-ICT heeft geen mensen in dienst. Voor de vaste kern van personeel is een arbeidscontract afgesloten met MBO Raad.

Met het in dienst nemen van personeel loopt MBO Diensten of MBO Raad een zeker risico, bijvoorbeeld bij financieel tekort van saMBO-ICT. Tussen saMBO-ICT en MBO Diensten is een afspraak gemaakt om deze risico's af te dekken.

In het kalenderjaar 2015 kende saMBO-ICT drie soorten aanstellingen van personeel:

- Vast personeel in dienst van MBO Raad
- Personeel op detacheringsbasis
- Personeel op basis van inhuur (factuurbasis).

6.4 Situatie per 1-1-2015

Met ingang van 1-1-2015 werken de volgende mensen voor saMBO-ICT:

Naam	Werkgever	(M) MBO Raad (D) Detachering (I) Inhuur	Omvang
Jan Bartling	MBO Raad	M	1,0
Tiny Verbeek	MBO Raad	M	0,6
Esther Schoutema	MBO Raad	M	0,6
Henk-Jan van Ginkel	MBO Raad	M	1,0
Bert van Daalen	Wellantcollege	D	0,4
Willem Karssenbergh	MBO Raad	M	0,9
Maaïke Stam	ZZP	I	Project MBOcloud
Koen van der Drift	ZZP/Twynstra Gudde	I	Project MBOcloud

7 Financieel

7.1 Bijdrage instellingen 2015

In 2015 is de bijdrage van de instellingen gefactureerd volgens het bestaande model en vast bedrag plus een deel dat afhankelijk is van het aantal gewogen studenten. In 2015 was het vaste bedrag € 3.000 en het bedrag per gewogen student van € 1,00. Dit laatste bedrag is in 2015 verhoogd van € 0,72 naar € 1,00, vanwege de sectorale bijdrage aan SURF, die op deze wijze wordt doorbelast aan de instellingen. De facturatie heeft in mei plaatsgevonden.

7.2 Subsidie

In 2015 zijn subsidies verleend op drie terreinen:

Het project Focus op Vakmanschap. Op basis van die subsidie zijn verplichtingen aangegaan voor het jaar 2015. Er zijn op basis van het programma kwartaalrapportages opgeleverd aan OCW. In december 2015 zijn de vervolgplannen ingediend voor 2016.

Het programma MBOcloud is in 2015 gestart in de samenwerking met SURF. Het programma loopt tot en met 2016.

Het programma Informatiebeveiliging en Privacy is gestart in 2015 en loopt door in de eerste helft van 2016. Het is een ondersteuning van de activiteiten van de taskforce IBP.

7.3 Realisatie begroting 2015 (voorlopig)

saMBO-ICT vormt een fiscale eenheid met de MBO Raad en MBO Diensten. Om die reden maakt de geconsolideerde jaarrekening van saMBO-ICT deel uit van de jaarrekening van de MBO Diensten en wordt door de accountant van de MBO Diensten vastgesteld.

In het voorjaar van 2016 zal de jaarrekening gepubliceerd worden.